Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀληθιανὸς ἐπίθ. Θρᾴκ. (Σαρεκκλ.) Ἰων. (Σμύρν.) Μακεδ.(Μελέν.) Χίος κ.ἀ. *ἀλ'θιανὸς* Θρᾴκ.(Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀ λ ή θ ε ι α* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ι α ν ό ς*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀληθής, ἀληθινὸς ἔνθ' ἀν. : *Εἶμαι ἀληθιανὸς* Χίος *Ὅσα τοῦ εἶπαν ἦτον ἀληθιανὰ* αὐτόθ. Πβ. *ἀ λ η θ ι ν ό ς, ἀ λ ή θ ι ο ς*.

ἀληθινὰ ἐπίρρ. κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. κ.ἀ.) Τσακων. *ἀλεθινὰ* Σύμ. *ἀληχ'νὰ* Ἤπ. Ἴμβρ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ λ η θ ι ν ό ς*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἀληθῶς ἔνθ' ἀν.: *Ἀληθινὰ σοῦ το λέγω. Ἀληθινά, ἦρθε ὁ δεῖνα;* κοιν. *Ἀληχ'νὰ γιὰ ψέματα;* Ἴμβρ. Συνών. *ἀ λ η θ ι ν ῶ ς, ἀ λ η θ ῶ ς*.

ἀληθινεύω Μακεδ. (Θεσσαλον.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ λ η θ ι ν ό ς*. Παρὰ Βλάχ. *ἀ λ η θ ι ν ε ύ γ ω*.

Λέγω τὴν ἀλήθειαν. Συνών. *ἀ λ η θ ε ύ ω* **1**.

ἀληθινὸς ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὄφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) *ἀλεθινὸς* Κάρπ. Μεγίστ. Σύμ. *ἀλ'θινὸς* Καππ. *ἀλ'τινὸς* Καππ.(Σινασσ.) *ἀλ'χινὸς* Καππ. (Ἀνακ.) *ἀλχ'νὸς* Καππ. (Σίλατ.) *ἀληχ'νὸς* Ἤπ. Ἴμβρ. *ἀληθινὸ* Καλαβρ.(Μπόβ. κ.ἀ.) *ἀληθινὸν* Καλαβρ.(Καρδ.) *ἀλησινὸ* Ἀπουλ. *ἀληνὸς* Πόντ.(Σάντ.) *'λ'τινὸς* Καππ. (Φάρασ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἀ λ η θ ι ν ό ς*.

1) Ἀληθής, πραγματικὸς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὄφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): *Ἀληθινὸς Θεός. Ἀληθινὸς ἄνθρωπος. Ἀληθινὰ λόγια* κοιν. *Ἐκεῖνος κάεται 'ς τὸν ἀληθινὸν τὸν κόσμον κ' ἐμεῖς 'ς τὸν ψεύτικο* (ἐπὶ ἀποθανόντος. *ἀληθινὸς κόσμος* = ἡ μέλλουσα ζωή, *κάεται* = κάθεται) Σύμ. *Ἀληθινὸ ἔν' ἀτὸ ντὸ λές;* (ἀληθὲς εἶναι αὐτὸ ποῦ λέγεις;) Ὄφ. *Ὁ Χριστὸν ἀληθινὸν νὰ κόφτη τὰ χρόνᾶ σ'!* (ἀρὰ) Κερασ. *Ὁ Χριστὸν ἀληθινὸν νὰ ἔρται ἀσ' σὸ δίκαιο σ'!* (νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὸ δίκαιόν σου, ἤτοι νὰ σὲ τιμωρήσῃ ἀδικοῦντα) αὐτόθ. || Φρ. *Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν* (ἐπὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ θλίψεων, μεγάλων δικαστικῶν ἀγώνων καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ ξένου ζυγοῦ. Ἡ φρ. ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης) σύνηθ. *Βγῆκα ἀληθινὸς* (ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων ὅτι εἶπα τὴν ἀλήθειαν) Κωνπλ. κ.ἀ. || Ἡ λ. ἐν τῇ φρ. *'ς τ' ἀληθινὰ* ἐπιρρημ., ἀληθῶς : *'Σ τ' ἀληθινὰ σοῦ τὸ λέω* κοιν. Συνών. *ἀ λ η θ ι α ν ό ς, ἀ λ ή θ ι ο ς* **1**, ἀντίθ. *ψ ε ύ τ ι κ ο ς*. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Ἀληθινὸς* Πόντ. (Κρώμν. Ὄφ.) *'Σ τ' Ἀληθινοῦ* Κύπρ. *Ἀληθινὴ* Κρήτ. Νάξ. (Φιλότ.) Σῦρ. *Ἀλεθινὴ* (ἐνν. Παναγιὰ) Σύμ. *Ἀληθινὸ* Πόντ. (Ὄφ.) *Ὡς κύριον ὄν. Ἀληθινὴ* Σάμ. Χίος *Ἀλεθινὴ* Σύμ. *Ἀληθίνη* Ἰκαρ. Ἰων. (Κρήν.) Χίος.

2) Ἐρυθρός, κόκκινος Ἀπουλ. Καλαβρ.(Καρδ. Μπόβ.) Καππ. (Ἀνακ. Σινασσ. Σίλατ. Φάρασ.): *Τοὺ ἀληθινοὺ τοῦ ἀρουοῦ* (τὸ ἐρυθρὸν τοῦ ᾠοῦ) Καρδ. || Ἄσμ.

Δὲν κρέμασα ἀλ'χνιὰ παστοὺς σὲ νύφ' καμαρωμένην

(δὲν ἐκρέμασα ἐρυθρὰ ὑφάσματα πρὸς κατασκευὴν νυμφικοῦ θαλάμου, ἤτοι δὲν ἐνυμφεύθην) Σίλατ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Ἡσύχ. «κιννάβαρις· εἶδος χρώματος ἀληθινοῦ, ὃ λέγομεν κόκκινον».

ἀληθινῶς Πελοπν. (Γορτυν. Κορινθ. Λακων.) Πόντ. (Ὄφ. κ. ἀ.) —*Λεξ.* Λάουνδ. *ἀληχ'νῶς* Θρᾴκ. (Αἶν.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίρρ. *ἀ λ η θ ι ν ῶ ς*.

Ἀληθῶς, συνήθως ἐν τῇ ἀντιφωνήσει εἰς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἔνθ' ἀν. : *Ἀληθινῶς ἀνέστη!* Γορτυν. Κορινθ. Ὄφ. Συνών. *ἀ λ η θ ι ν ά, ἀ λ η θ ῶ ς*.

ἀλήθιος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀλήθὸς* Πόντ.(Τραπ.) *ἀλήθιο* Καλαβρ. (Μπόβ.) *ἀλήσιο* Ἀπουλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ λ η θ ή ς*. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. *χ λ ο μ ὸ ς - χ λ ό μ ι ο ς* κτλ.

1) Ἀληθὴς ἔνθ' ἀν.: *Ἀλήθὸν ἔν' ἀτὸ ὁ λόγος;* (ἀληθὴς εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος;) Τραπ. Συνών. *ἀ λ η θ ι α ν ό ς, ἀ λ η θ ι ν ὸ ς* **1**. **2)** Ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν, φιλαλήθης Πόντ. (Τραπ.): *Ἀλήθὸς εἶμαι, ψεύτες 'κ' εἶμαι* (ψεύστης δὲν εἶμαι). Συνών. *ἀ λ ή θ η ς*. **3)** Πραγματικὸς Πόντ. (Τραπ.): *Ἀλήθὸς ἄνθρωπος* (ἀληθινὸς ἄνθρωπος, οὐχὶ ψευδής. Ἐπὶ εἰκόνος παριστανούσης ἄνθρωπον φαινόμενον ὡς ζῶντα). Ἀντίθ. *ψ ε ύ τ ι κ ο ς*.

ἀληθίτικα ἐπίρρ. Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **ἀ λ η θ ί τ ι κ ο ς*.

Οἱονεὶ ἀληθῶς (μετά τινος ὑποκορισμοῦ): *Ἀληθίτικα ἐπίστεψες;* Πβ. *ἀ λ η θ ῶ ς*.

ἀληθοσύνη ἡ, Ζάκ. Κάρπ. Κρήτ. Τῆλ. Χηλ. *ἀληθουσύν'* Θρᾴκ. (Μάδυτ.) Σάμ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *ἀ λ η θ ο σ ύ ν η*.

Ἀλήθεια ἔνθ' ἀν. : Αἴνιγμ.

Πιτ'νὸς κνικᾶτους | κὶ πιριπλουκᾶτους
στέκιτι κὶ κρίνει | τὴν ἀληθουσύνη

(ὁ στατὴρ) Μάδυτ. Συνών. *ἀ λ ή θ ε ι α* **1**.

ἀληθῶς ἐπίρρ. λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἐπίρρ. *ἀ λ η θ ῶ ς*.

Πραγματικῶς: *Ἀληθῶς ἀνέστη!* (ἀντιφώνησις εἰς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη») κοιν. *Ἀληθῶς τὰ λέγω* Πελοπν. (Λακων.) *Ἀληθῶς, σοῦ τὰ χρωστάω, ἀλλὰ δὲν ἔχω νὰ σοῦ τὰ πληρώσω* Ἤπ. Συνών. *ἀ λ η θ ι ν ά, ἀ λ η θ ι ν ῶ ς, ἀ λ η θ ώ τ ι κ ο*.

ἀληθώτικο ἐπίρρ. Καππ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **ἀ λ η θ ώ τ ι κ ο ς*.

Ἀληθῶς: *Εἴπαντι τζ' ἀτζεῖνοι, ἀληθώτικο ἀβουσὶ* (εἶπαν καὶ ἐκεῖνοι ἀληθῶς οὕτως).

ἄλης ὁ, Καππ. (Ἀνακ. Σινασσ. κ. ἀ.) *ἀλοὺς* Καππ. (Φάρασ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Δαίμων παρενοχλῶν τὰς ἐπιτόκους καὶ τὰς ἀρτιτόκους γυναῖκας ἔνθ' ἀν. : *Ἄλης τὴν ἐπάτησε* (ἐπὶ τῆς κινδυνευούσης κατὰ τὸν τοκετὸν) Σινασσ.

ἀλησμόνητος ἐπίθ. κοιν. *ἀλησμόν'τους* βόρ. ἰδιώμ. *ἀλησμόνετος* Πόντ. (Οἰν.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. *ἀ λ η σ μ ό ν η τ ο ς*.

Ὁ μὴ λησμονούμενος ἔνθ' ἀν. : *Ἀλησμόνητος φίλος. Ἀλησμόνητη φιλία - ὥρα* κτλ. κοιν.

ἄλητε τό, Τσακων. *ἄλ'τε* Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *ἄ λ η τ ο ν*.

Ἄλευρον.

26.6.33
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ